

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

PL ISSN 0023-5903

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik XCIII

Nr 3

WARSZAWA 1987

<http://rcin.org.pl>

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Założony przez Xawerego Liskego
w 1887 roku

ROCZNIK XCIII
1986

3

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA – POZNAŃ 1987

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY

Jacek Banaszekiewicz (sekretarz), Witold Biegański, Andrzej Brożek, Adam Galos, Antoni Gąsiorowski, Stanisław Gierszewski, Aleksander Gieysztor, Tadeusz Jędruszcak (przewodniczący), Irena Koberdowa, Czesław Madajczyk, Jerzy Maternicki, Jerzy Michalski (redaktor), Edward Potkowski, Emanuel Rostworowski, Henryk Samsonowicz, Monika Senkowska-Gluck (zastępca redaktora), Andrzej Skrzypek (zastępca redaktora), Witold Stankiewicz, Jacek Staszewski, Józef R. Szaflik, Tomasz Szarota, Jerzy Topolski, Lech Trzeciakowski, Witold Tyloch, Jan Wimmer, Aleksandra Witkowska, Marian Wojciechowski

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, 31-02-61

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 3384+146 egzemplarzy. Arkuszy wyd. 9,0. Arkuszy druk. 19,25.
Papier druk. sat. kl. V, 70 g. Oddano do składania w lipcu 1986 r. Podpisano do druku i druk ukończono w czerwcu 1987 r. Zam. nr 351/177.

K-32. Cena zł 170,—

DRUKARNIA UNIWERSYTETU IM. A. MICKIEWICZA W POZNANIU

SPIS TREŚCI

Hieronim Grala — Tradycja dziejopisarska o pobycie władcy Bizancjum w Haliczu	639
Krzysztof Bracha — Wiece Bolesława Wstydlivego 1234 - 1279	663
Andrzej Rachuba — Litwa wobec sądu nad Jerzym Lubomirskim	679
Andrzej J. Budzyński — Dziesięciu z Pawiaka	709
Roman Wapiński — Środowiska społecznego establishmentu	741

PRZEGLĄDY — POLEMIKI — PROPOZYCJE

Ruwim E. Kantor — Teoretyczno-metodologiczne problemy nauk historycznych na łamach miesięcznika „Woprosy Istorii”	763
Antoni Mączak — Korupcja w dziejach nowożytnych. Przegląd problematyki	779

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Stanisław Salmonowicz — Rozważania o oświeconym absolutyzmie	805
Irena Rychlikowa — Pierwsza radziecka synteza dziejów Polski między feudalizmem a kapitalizmem	813
Jacek Tupalski — O udziale generała Dezyderego Chłapowskiego w wojnie na Litwie w 1831 r.	831
Andrzej Ajnenkiel — Faszyzm i okupacje 1938 - 1945	839

*

M. W. Labarge, Medieval Travellers. The Rich and the Restless — Paweł T. Dobrowolski	849
C. Wallin, De nordiska Knutsgillena och reformationen — Maja J. Gąsowska	852
Prawo starochełmińskie 1584 (1394), pod red. W. Małsła i Z. Zdrójkowskiego — Jerzy Wyrozumski	854
K. Thomas, Man and the Natural World. Changing Attitudes in England 1500 - 1800 — Hubert Wajs	856
A. Kamińska, Brandenburg-Prussia and Poland 1669 - 1672. A Study in Diplomatic History (1669 - 1672) — Janusz Małłek, Wojciech Polak	859
„Abyśmy o ojczyźnie naszej radzili”. Antologia publicystyki doby stanisławowskiej, oprac. Z. Goliński — Anna Grzeskowiak - Krwawicz	864
J. Wojakowski, Straż Praw — Jerzy Malec	868
E. Kozłowski, M. Wrzosek, Historia oręża polskiego 1795 - 1939 — Sławomir Kalembka	871
Y. Durand, Vivre au pays au XVIII ^e siècle. Essai sur la notion de pays dans l'ouest de la France — Zbigniew Anusik	875

Panorama der Fridericianischen Zeit. Friedrich der Grosse und seine Epoche — Ein Handbuch — Jerzy Dygdała	880
Preussen in der deutschen Geschichte vor 1789, hrsg. von I. Mittenzwei und K.-H. Noack; Preussen in der deutschen Geschichte nach 1789, hrsg. von G. Seeber und K.-H. Noack — Bogdan Wachowiak	883
P. Rosanvallon, Le Moment Guizot — Małgorzata Willaume	836
E. Gamby, Edgar Pauer. Junghegelianer Publizist und Polizeiaгент — Andrzej F. Grabski	889
Die Protokolle des österreichischen Ministerrates 1848-1867. Abt. V — Adam Galos	890
E. Tryniszewski, Antoni Osuchowski 1849-1928. Zarys biograficzny — Jan Piskurewicz	894
P. Duignan, L. Gann, The United States and Africa. A History — Bogusław Winid	897
U. Głowacka Maksymiuk, Gubernia siedlecka w latach rewolucji 1905-1907 — Halina Kiepuska	900
Z. J. Stefanowicz, Szkice z życia Polonii amerykańskiej — Krzysztof Groniowski	906
K. Satora, Produkcja uzbrojenia w polskim ruchu oporu 1939-1944 — Grze- gorz Mazur	909
H. Latkowska-Rudzińska, Łączność zagraniczna Komendy Głównej Armii Kra- jowej 1939-1944. Odcinek „Południe” — Witold Biegański	912
K. Przybysz, A. Wojtas, Bataliony Chłopskie, tom 1. Geneza i rozwój struk- tury organizacyjnej — Witold Wojdyło	914
T. Dubicki, Pierwszy rok wolności. Przejmowanie i uruchamianie przemysłu na Pomorzu, Ziemi Gdańskiej, Warmii i Mazurach — Anna Magierska	918
B. G. Mogilnickij, G. K. Gulbin, I. J. Nikolajewa, Amerykańska burżuaznaja „psichoistorija”. Kriticzeskij oczerk — Andrzej F. Grabski	921

KRONIKA

XVI Międzynarodowy Kongres Nauk Historycznych w Stuttgarcie — Jerzy Topolski	925
Joachim Lelewel. Księgoznawca — bibliotekarz — bibliograf. W 200 rocznicę urodzin (1786-1986) — Krystyna Szelałowska	929
W 200 rocznicę urodzin Joachima Lelewela. Obchody w Brukseli — Stefan K. Kuczyński	931
Jak się rodzą rewolucje? (symposium historyków i socjologów) — Tadeusz Łepkowski	933
Komunikat PTH	935

IN MEMORIAM

Krystyna Pieradzka (29 VII 1908 — 21 I 1986) — Stanisław Gawęda	937
---	-----

LISTY DO REDAKCJI

Ormiańskie pismo o „Kwartalniku Historycznym” — Krystyna Dąbrowska	941
Uwagi do „Fragmentów diariusza z obrony Warszawy” Zygmunta Zaremby Maria Golde-Kowalska	941

Cena zł 170,—

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Prenumeratę na kraj przyjmują i informacji o cenach udzielają urzędy pocztowe i doręczyciele na wsi oraz Oddziały RSW „Prasa—Książka—Ruch” w miastach.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa—Książka—Ruch”, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto NBP XV Oddział w Warszawie Nr 1153-201045-139-11. Wysyłka za granicę pocztą zwykłą jest droższa od prenumeraty krajowej o 50% dla zleceniodawców indywidualnych i o 100% dla zlecających instytucji i zakładów pracy.

Warunki prenumeraty

- do dnia 10 listopada na I półrocze roku następnego i na cały rok następny,
- do dnia 1 czerwca na II półrocze roku bieżącego.

Bieżące i archiwalne numery można nabyć lub zamówić we Wzorcowni Ośrodka Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN, Pałac Kultury i Nauki, 00-901 Warszawa.

Subscription orders for all the magazines published in Poland available through the local press distributors or directly

through the
Foreign Trade Enterprise
ARS POLONA

00-068 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7. Poland

Our bankers:

BANK HANDLOWY WARSZAWA S.A.

Indeks 36310